

OPDRACHT 1 Voorspellen en tekst lezen

1. Lees de uitleg.

Uitleg

Als je een tekst gaat lezen, doe je eerst een **voorspelling**. Waar zou de tekst over gaan?

Kijk eerst goed hoe de tekst eruitziet. Kijk naar de **titel**, de **kopjes** en de **plaatjes**. Hieraan kun je soms al zien waar de tekst over gaat.

Als je gaat **voorspellen**, bedenk je ook **wat je al weet**. Als je daarna gaat lezen, begrijp je de tekst beter.

2. Je gaat een tekst lezen met de titel **Nieuws of geen nieuws?**.
Waarom denk je bij deze titel?

3. Bij de tekst staan twee **plaatjes**. Waarom denk je bij deze plaatjes?

Kinderen lezen de krant

Wat komt in het Jeugdjournaal?

4. De tekst heeft drie **kopjes**. Waar denk je aan bij deze kopjes? Wat weet je er al over?
Schrijf het op in het schema hieronder en op de volgende bladzijde.

Kopjes	Ik denk aan:	Dit weet ik er al over:
Dat komt in het journaal		

Kopjes	Ik denk aan:	Dit weet ik er al over:
Iedereen een journalist?		
Waar of niet waar?		

5. Kijk nog eens naar de titel, plaatjes en kopjes. **Voorspel** waarover de tekst gaat.
- Wat is het onderwerp van de tekst? Ik denk dat de tekst gaat over:

- Wat zal de tekst je vertellen over dit onderwerp? Schrijf op:

6. Lees nu de tekst helemaal. Kom je nog moeilijke woorden tegen in de tekst? Gebruik dan de woordhulp. Lees de tekst actief. Schrijf tijdens het lezen het volgende teken bij de tekst als iets niet klopt met je voorspelling:

X Dit klopt niet met mijn voorspelling.

7. Klopte je voorspelling?

Tip

Bedenk **tijdens** het lezen of je voorspelling klopte. Zo begrijp je de tekst beter en kom je steeds meer te weten over het onderwerp.

8. Welke informatie in de tekst was nieuw voor je of was anders dan je dacht?

OPDRACHT 2 Een mindmap maken

1. Lees de uitleg voordat je begint.

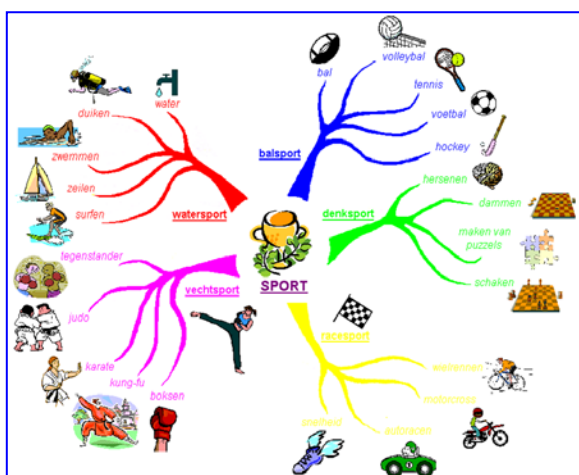
Uitleg

Een **mindmap** is een soort woordenweb met tekeningen en kleuren.
Een mindmap geeft je overzicht over de tekst.

Een mindmap maak je zo:

- Gebruik een wit vel papier.
- Schrijf het **onderwerp** van de tekst in het midden.
- Zet de **deelonderwerpen** rondom het onderwerp. Deelonderwerpen zijn onderwerpen die over een deel van het onderwerp gaan. Gebruik voor elk deelonderwerp een andere kleur om mee te schrijven en lijnen te trekken.
- Zet daarna bij deze deelonderwerpen de informatie die je daarbij belangrijk vindt. Gebruik steeds de kleur die bij het deelonderwerp hoort.

Voorbeeld van een mindmap over **sport**:

2. Maak samen op een apart blad een mindmap over **het nieuws**.

Kijk in de tekst welke informatie belangrijk is.

Geef de kopjes uit de tekst een plekje of tak in je mindmap. Schrijf erbij wat je erover in de tekst kunt lezen en ook wat je er zelf over weet.

3. Schrijf ook in je mindmap wat je zelf nog meer weet over het nieuws.

OPDRACHT 3 Vragen beantwoorden over de tekst

1. Kijk in het stukje tekst met het kopje **Dat komt in het journaal**. Daar worden zes voorbeelden genoemd. Waar zijn dat voorbeelden van?
 - A. onderwerpen die in alle journaals op tv te zien zijn
 - B. onderwerpen die in het Jeugdjournaal kunnen komen
 - C. onderwerpen die niet in het Jeugdjournaal komen
 - D. onderwerpen voor het journaal voor volwassenen

2. Wat betekent de uitdrukking **als een lopend vuurtje** (regel 22)?

Hoe ben je erachter gekomen?

3. Kijk in het stukje **Iedereen een journalist**. Hoe kan het dat iedereen een journalist is?

4. Kijk in het stukje **Waar of niet waar?**. Welke redenen worden genoemd voor het schrijven van nepnieuws?

5. Kijk nog een keer in het stukje **Waar of niet waar?**. Daar staan verschillende dingen waarop je kunt letten om te zorgen dat je de juiste informatie hebt. Welke van de drie vind je het handigst voor jezelf? Waarom?

OPDRACHT 4 Is het echt of nep nieuws?

Bekijk de volgende korte nieuwsberichten. Zijn ze waar denk je? Waarom denk je dat?

Bericht A.

98-jarige vrouw krijgt kerngezonde baby

Een vrouw van 98 jaar uit het Engelse Cuttingham is bevallen van een kerngezonde baby. De vrouw had nog eenmaal een grote kinderwens. Ze hoopt nog veel tijd met de baby door te kunnen brengen.

Is dit bericht waar, denk je?

- Ja
- Nee

Waarom denk je dat? Bespreek het in je groepje.

Bericht B.

Bewoner verzorgingstehuis maakt foto's van het eten

Een bewoner van een verzorgingstehuis ergens in Nederland vond het eten dat hij elke dag kreeg, niet lekker. Daarom maakte hij elke dag een foto van zijn eten en zette die foto op internet. Hij hoopte dat mensen zagen hoe vies het eten was in het tehuis. Hij wilde laten zien dat ze het heel slecht hadden. De man is daarna het tehuis uitgezet.

Is dit bericht waar, denk je?

- Ja
- Nee

Bericht C.

Kant-en-klare noedels erg slecht voor je

Kant-en-klaar noedels zijn heel gemakkelijk voor wie een goedkope, makkelijke maaltijd wil. Toch kun je ze beter niet eten, maar direct in de prullenbak gooien. Ze zijn erg ongezond en je zou er doodziek van kunnen worden.

Is dit bericht waar, denk je?

- Ja
- Nee

Waarom denk je dat? Bespreek het in je groepje.

OPDRACHT 5 Oefenen met de woorden uit de tekst

Hieronder staan enkele woorden die in de tekst voorkomen. Zoek de woorden nog eens op in de tekst. Wat is de juiste betekenis? Trek een lijn van het woord naar de betekenis.

1. bepalen (r. 7)	•	•	aan anderen laten zien - A
2. boeiend (r. 8)	•	•	beslissen - J
3. de natuurramp (r. 11)	•	•	de plaats waar men informatie vandaan haalt - L
4. als een lopend vuurtje (r. 22)	•	•	een groot ongeluk in de natuur waar veel mensen last van hebben - U
5. de sociale media (r. 22)	•	•	heel snel - R
6. delen (r. 23)	•	•	in het echt - L
7. eigenlijk (r. 25)	•	•	interessant - O
8. de bron (r. 33)	•	•	niet precies maar bijna - i
9. ongeveer (r. 35)	•	•	niet zeker weten of het waar is - T
10. twifelen (r. 37)	•	•	websites en apps waarmee je met anderen contact kunt maken - N

Bij elke woord hoort dus een betekenis. Zet de letter van de betekenis bij de goede letter. Welk woord zie je?

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.

OPDRACHT 6 Waar zie je het nieuwsbericht?

Bekijk de volgende titels van korte nieuwsberichten. Bedenk met elkaar of de nieuwsberichten in het Jeugdjournaal komen of in het journaal voor volwassenen, of misschien in allebei, of in geen van beiden. Bespreek met elkaar waarom jullie dat denken.

1. De opening van een winkel in het centrum van Den Haag.
2. De verkiezing van de beste kinderboekenschrijver.
3. Een bejaarde fietser valt van haar fiets, maar is niet gewond.
4. Een bom gevonden in de metro van New York.
5. Koning Willem-Alexander en koningin Máxima op staatsbezoek.
6. Museum over poep geopend.
7. Martin Garrix treedt op voor kinderen.
8. Nieuwe belastingmaatregel gaat volgend jaar in.
9. Premier Rutte praat met andere ministers over begroting.
10. Storm met windkracht 10 verwacht.
11. Weer gewonden in de oorlog in Syrië.
12. Zeldzame mensaap geboren in dierentuin Blijdorp.

Zet het getal van het nieuwsbericht op de juiste plek.

